

RUB MAGA ZINE

www.russellbedford.pl

marzec 3/2017

Jak zdobyć dotacje na szkolenia?
Poradnik krok po kroku.

Nowelizacja ustawy o grach hazardowych

Sprzedaż udziałów w spółce z o.o.
w świetle ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego

Konsekwencje prawne nieprawidłowego wyboru
audytora do zbadania sprawozdania finansowego

Nauka połączona z relaksem

Podatki 2017 - najistotniejsze zmiany w VAT, CIT, PIT

*Zakopane, Hotel Belvedere *****, 24-26 maja*

Praktyczne aspekty rozliczania wynagrodzeń – kompendium wiedzy

*Zakopane, Hotel Belvedere *****, 24-26 maja*

Ceny transferowe 2017 - nowe wymogi i sporządzanie analiz porównawczych

Gdańsk, Hotel Almond, 21-23 czerwca

Kompendium zmian w 2016/2017 r. – prawo pracy, świadczenia ZUS w razie choroby i macierzyństwa, umowy cywilnoprawne, PFRON, ZFŚS

Gdańsk, Hotel Almond, 21-23 czerwca

Ceny transferowe 2017 - nowe wymogi i sporządzanie analiz porównawczych

*Hotel Marina Golf Club ***** Siła (k.Olsztyna), 12-14 lipca*

**Russell
Bedford Akademia**

T: +48 22 276 61 84

E: szkolenia@russellbedford.pl
szkolenia.russellbedford.pl

RUSSELL BEDFORD NEWS

Russell Bedford w czołówce XI Rankingu Firm i Doradców Podatkowych DGP 3

Relacja z Wrocławskiego Śniadania Podatkowego 3

Russell Bedford po raz kolejny partnerem Banku Światowego przy projekcie Doing Bussines 3

TEMAT NUMERU

Jak zdobyć dotacje na szkolenia. Poradnik krok po kroku. 4

PODATKI

Zawieszenie poboru akcyzy wobec paliw przyjmowanych do składu podatkowego 6

Zwolnienie z VAT w zakresie gwarancji rozszerzonej 7

Nowelizacja ustawy o grach hazardowych 8

Struktura Krajowej Administracji Skarbowej 9

Zmiany limitów uprawniających do ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne 10

TWOJA FIRMA

Planuj szkolenia pracowników wcześniej i korzystaj z niższych cen 11

WYDARZENIA

Najbliższe wydarzenia i warsztaty polecane przez Akademię Russell Bedford 12

PRAWO

Sprzedaż udziałów w spółce z o.o. w świetle ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego 14

Nabycie udziałów w spółce az ograniczoną odpowiedzialnością przez osobę małoletnią 16

Zasady ustalania kar za niezgłoszenie zamiaru koncentracji 18

Konsekwencje prawne nieprawidłowego wyboru audytora do zbadania sprawozdania finansowego 20

Możliwość zaskarżenia uchwały negatywnej spółki akcyjnej dotyczącej udzielenia absolutorium członkowi zarządu, w drodze powództwa z art. 422 Kodeksu spółek handlowych 22

Kodeksowy zakaz nabywania udziałów przez spółkę zależną w zakresie spółek-siostr 24

Informacje zawarte w tej publikacji są tylko dla celów informacyjnych i nie stanowią profesjonalnego doradztwa z zakresu księgowości, podatków, biznesu czy porad prawnych. Ustawy i przepisy zmieniają się szybko, więc informacje zawarte w niniejszym dokumencie mogą nie być kompletne i aktualne. Proszę skontaktować się z profesjonalnym doradcą przed podjęciem jakichkolwiek działań na podstawie zawartych informacji.

NUMER 03/2017

Szanowni Państwo

Z początkiem drugiego kwartału w kolejnych województwach ruszyło unijne dofinansowanie usług rozwojowych. W tym roku do puli szkoleń trafiły tylko te najlepsze, starannie sprawdzone pod kątem merytoryki, zaplecza logistycznego i materiałów szkoleniowych. RB Akademia znajduje się w tym gronie. Jak skorzystać z dofinansowania podpowiadamy w poradniku na stronach 4-5.

Nasze szkolenia są doceniane i bardzo nas to cieszy, ale nie osiadamy na laurach. Nieustannie rozwijamy się dla Państwa, czego świadectwem jest uruchomienie nowej polityki cenowej w naszym departamencie szkoleń – o dynamicznych cenach wspominaliśmy na str. 11.

Jednocześnie dzielimy się wiedzą ze zmian podatkowych i prawnych na naszych łamach. W tym numerze piszemy o podatku akcyzowym, dochodowym, gwarancji rozszerzonej, głośnej nowelizacji ustawy o grach hazardowych

oraz strukturze Krajowej Administracji Skarbowej – temacie, który nie schodzi z czołówek pism, ale niestety rzadko kiedy jest poruszany tak, aby wyjaśnić ważne kwestie. Najczęściej KAS służy jako straszak albo dowód bałaganu w działaniu rządu. My skupiamy się na wyjaśnieniu kto jest kim w nowych strukturach i czym zajmują się poszczególne osoby, odpowiedzialne za zarządzanie.

Natomiast w dziale prawnym w tym numerze skupiamy się na kilku bardzo ciekawych tematach, które również budzą dyskusje. Na stronach 14-15 znajdzie Państwo artykuł obszernie opisujący sprawę sprzedaży udziałów w spółce z o.o. W świetle ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego. Strony 20 i 21 poświęciliśmy na przyjrzenie się konsekwencjom prawnym nieprawidłowego wyboru audytora do zbadania sprawozdania finansowego.

Przyjemnej lektury
Katarzyna Kowalczyk

MARZEC NR 3 (27) 2017

RB Magazine
ul. Marynarska 11, 02-674 Warszawa
tel. 22 276 61 84
www.russellbedford.pl/pl/glowna/o-nas/rb-magazine

Wydawca

Redaktor Naczelna
Katarzyna Kowalczyk
katarzyna.kowalczyk@russellbedford.pl

Reklama
e-mail: marketing@russellbedford.pl

Projekt i skład
PDWA Interactive Agency
ul. Banderii 4 lok. 321
01-164 Warszawa
www.pdwa.pl

Russell Bedford w czołówce XI Rankingu Firm i Doradców Podatkowych DGP

XI RANKING FIRM I DORADCÓW PODATKOWYCH

Stało się! Po raz kolejny ukazał się Ranking Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej. Była to już XI edycja rankingu.

Rozwijamy się dzięki Państwa zaufaniu i ciągłemu ulepszaniu naszych usług co przekłada się na wzrost przychodów. W tegorocznej edycji możemy pochwalić się 5. miejscem wśród dużych firm świadczących doradztwo podatkowe, zatrudniających 10 i więcej osób z uprawnienia oraz 8 miejsce w ogólnym rankingu wszystkich firm notowanych w XI rankingu firm doradztwa podatkowego DGP.

Relacja z Wrocławskiego Śniadania Podatkowego

Temat śniadania, połączony z praktycznymi warsztatami, omawiał kwestie związane ze zmianami w podatkach ze szczególnym uwzględnieniem cen transferowych, w programie znalazły się m.in.:

- Panel I – Nowe wyzwania dla przedsiębiorstw w zakresie dokumentacji podatkowej
- Panel II – Istotne zmiany w podatkach dochodowych od 1 stycznia 2017 r.

Celem warsztatów było również pokazanie licznie przybyłym gościom jak skutecznie można sporządzić dokumentację podatkową w zakresie cen transferowych. Nie brakowało także pytań z sali, na które cierpliwie odpowiadali przedstawiciele firmy.

W trakcie warsztatów nie zabrakło również czasu na przerwę śniadaniową i podzielenie się uwagami na temat omawianego zakresu.

Russell Bedford po raz kolejny partnerem Banku Światowego przy projekcie Doing Business

W tym roku, w ramach kontynuacji strategii promocji naszej marki Russell Bedford po raz kolejny włączono jako globalnego partnera projektu Banku Światowego „Doing Business”. W projekcie bierzemy udział nieustannie od 2009 roku.

Projekt ten ma na celu zapewnienie obiektywnych miar regulacji gospodarczych oraz ich wykonywania w 190 krajach i wybranych miast na całym świecie.

Bank Światowy do sporządzenia raportu zatrudnia zespół koordynatorów/redaktorów. Każdego roku, informacje badawcze pochodzą również z dobrowolnych, profesjonalnych firm usługowych na całym świecie.

Niektóre zakresy są oznaczone logiem partnerów, takich jak PwC, KPMG i Russell Bedford.

W tym roku Russell Bedford po raz kolejny zostały zaproszone do udziału wspierając dział zajmujący się problematyką podatkową.

JAK ZDOBYĆ DOTACJE NA SZKOLENIA? PORADNIK KROK PO KROKU.

KAŻDY MĄDRY PRZEDSIĘBIORCA WIE JAK BARDZO ZGUBNA JEST PUŁAPKA NIEWIEDZY. NIE ULEGA NAJMNIEJSZEJ WĄTPLIWOŚCI, ŻE SZKOLENIA SĄ POTRZEBNE I DAJĄ WYMIERNE KORZYŚCI. CO ZROBIĆ, KIEDY PRZEDSIĘBIORSTWA NIE STAĆ NA NAS NA INWESTOWANIE W ROZWÓJ? POMOCNE MOGĄ OKAZAĆ SIĘ DOTACJE.

Mamy tu do wyboru dwa źródła finansowania – pomoc ze środków unijnych lub z budżetu państwa. Aby uzyskać wsparcie, należy wejść na stronę Usług Rozwojowych albo zwrócić się do Urzędu Pracy.

ŚRODKI Z UE – DECYDUJE OPERATOR

W tym roku z możliwości dofinansowania z funduszy Unii Europejskiej mogą skorzystać pracownicy z wszystkich województw, oprócz woj. mazowieckiego i pomorskiego. Pieniądze dostępne są w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Szkolenia dotowane z budżetu UE są dostępne na stronie Bazy Usług Rozwojowych www.uslugirozwojowe.parp.gov.pl, a o rozdysponowaniu ich dofinansowania decydują wybrani operatorzy szkoleń, którzy badają potrzeby rozwojowe zgłaszających się firm. Są oni wyznaczani przez Urząd Marszałkowski danego województwa. Przykładowo dla województwa podlaskiego operatorem jest Wojewódzki Urząd Pracy, a w wojewódz-

twie warmińsko-mazurskim mamy trzech operatorów, w zależności od subregionu: subregion olsztyński: Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka, Techpal Sp. z o.o., Warmińsko-Mazurski Związek Pracodawców Prywatnych; subregion elbląski: Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka, Techpal Sp. z o.o., subregion ełcki: Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka, Techpal Sp. z o.o., Warmińsko-Mazurski Związek Pracodawców Prywatnych. To do nich należy zwracać się z wnioskiem o wsparcie finansowe. Po rozpoznaniu potrzeb zdecydują czy dotacja może być udzielona. Warto wiedzieć, że jedną z możliwości, jakie daje nowy system dofinansowania jest wykupienie specjalnego bonu na szkolenia. Przykładowo bon o wartości 5.000 zł możesz kupić u swojego operatora za 1.000 zł (podane kwoty są przykładowe), a następnie wykorzystać przez stronę uslugirozwojowe.parp.gov.pl Tu wyszukujesz szkolenie, a następnie rejestrujesz się jako użytkownik indywidualny lub instytu-

cyjonalny i zamawiasz wybraną usługę, korzystając z prostego w obsłudze formularza.

Wsparcie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego

Fundusze z budżetu państwa to w tym roku prawie 200 tys. zł. Skorzystać z nich mogą wszystkie firmy, przy czym w przypadku mikroprzedsiębiorstwa, tj. pracodawcy zatrudniającego do 10 osób, ze środków KFS można sfinansować 100% kosztów kształcenia ustawicznego, natomiast pozostałe firmy muszą wnieść wkład własny wynoszący 20% szkolenia. Całość dofinansowania ze środków KFS nie może przekroczyć wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika. O pomoc w sfinansowaniu rozwoju kadry należy zwracać się do właściwego urzędu pracy. Urząd powiadomi czy dysponuje jeszcze środkami, a jeśli tak, to wyda wniosek o dotację i udzieli wszystkich niezbędnych informacji. Uzyskanie dotacji z KFS wymaga współpracy ze strony organizatora szkoleń, który ma za zadanie dostarczyć wymagane dokumenty, m.in. zaświadczenia o prowadzonej działalności szkoleniowej oraz certyfikaty.

Jak co roku środki wspierające rozwój są rozdysponowywane w tempie błyskawicznym. W niektórych województwach operatorzy już zakręcili kurki z pieniędzmi unijnymi, w innych dotacje dopiero ruszą. Ważne jest, aby trzymać rękę na pulsie i nie zapominać o tym, że pracownik z zawsze aktualnym zasobem wiedzy, to potężny kapitał firmy.

Ramka: Terminy uruchomienia Podmiotowego Systemu Finansowania

Województwo	Okres
woj. dolnośląskie	II kwartał 2017 r.
woj. kujawsko-pomorskie	II kwartał 2017 r.
woj. lubelskie	I kwartał 2017 r.
woj. lubuskie	II/III kwartał 2017 r.
woj. łódzkie	II/III kwartał 2017 r.
woj. małopolskie	II/III kwartał 2017 r.
woj. opolskie	IV kwartał 2017 r.
woj. podkarpackie	I kwartał 2017 r.
woj. śląskie	I kwartał 2017 r.
woj. świętokrzyskie	I kwartał 2017 r.
woj. wielkopolskie	I kwartał 2017 r.
woj. zachodniopomorskie	II kwartał 2017 r.
woj. podlaskie	Z dniem 12 stycznia 2017 r. został zakończony nabór formularzy zgłoszeniowych na dofinansowanie usług rozwojowych

Fundusze z budżetu państwa to w tym roku prawie 200 tys. zł. Skorzystać z nich mogą wszystkie firmy, przy czym w przypadku mikroprzedsiębiorstwa, tj. pracodawcy zatrudniającego do 10 osób, ze środków KFS można sfinansować 100% kosztów kształcenia ustawicznego, natomiast pozostałe firmy muszą wnieść wkład własny wynoszący 20% szkolenia.

WOJCIECH OŚKA

Partner Zarządzający odpowiedzialny za Departament Marketingu i Szkoleń oraz Outsourcingu Kadr i Płac. Od 2013 roku związany z kancelarią Russell Bedford Poland. W latach 2005–2013 podczas współpracy z BDO uczestniczył w kreowaniu wizerunku jednej z wiodących firm audytorsko-konsultingowych w zakresie rozwoju usług szkoleniowych, jak i wizerunku całej grupy, pełniąc m.in. funkcję kierownika działu sprzedaży oraz osoby odpowiedzialnej za projektowanie i realizacji materiałów promocyjnych, w tym sieci stron www. W Russell Bedford odpowiedzialny za kształtowanie i rozwój usług szkoleniowych, marketing firmy i kontakt z mediami.

ZAWIESZENIE POBORU AKCYZY WOBEC PALIW PRZYJMOWANYCH DO SKŁADU PODATKOWEGO

PRZYJĘCIE DO SKŁADU PODATKOWEGO PALIW WYMNIENIONYCH W ZAŁĄCZNIKU NR 2 DO USTAWY O PODATKU AKCYZOWYM WYMAGA ZŁOŻENIA ZABEZPIECZENIA AKCYZOWEGO ORAZ WYSTAWIENIA DOKUMENTU E-AD PRZEZ PODMIOT WYSYŁAJĄCY. NIEUZYSKANIE OD PODMIOTU NABYWAJĄCEGO DOKUMENTACJI KONCESJI, ZGODNEJ Z PRZEPISAMI PRAWA ENERGETYCZNEGO, NIE WYKLUCZA ZASTOSOWANIA PROCEDURY ZAWIESZENIA POBORU AKCYZY.

Według Interpretacji Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z dnia 13 stycznia 2016 r. sygn. IPPP3/4513-83/15-4/SM nowelizacja przepisów ustawy o podatku akcyzowym która weszła w życie 1 stycznia 2016 r. (w zakresie art. 48 ust. 9) nie nakłada dodatkowych warunków uprawniających do zastosowania tej procedury.

Interpretacja dotyczy spółki dysponującej składem podatkowym umożliwiającym obrót wyrobami akcyzowymi z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy. Pytanie przedstawione we wniosku o interpretację dotyczyło warunków stosowania tej procedury po zmianie przepisów 1 stycznia 2016 r. Wnioskodawca pełni

rolę pośrednika pomiędzy podmiotem wysyłającym paliwa z innego kraju UE a podmiotem nabywającym.

Podmiot wysyłający do składu podatkowego paliwa określone w załączniku nr 2 do ustawy o podatku akcyzowym ma obowiązek przedstawić dokument e-AD oraz złożyć zabezpieczenie akcyzowe. Spełnienie tych warunków umożliwia zastosowanie procedury zawieszenia poboru akcyzy wobec tych towarów. Zmiana treści przepisu art. 48 ust. 9 ustawy o podatku akcyzowym zrodziła wątpliwość w kwestii pojawienia się dodatkowego warunku w postaci posiadania przez podmiot na rzecz którego wyroby akcyzowe są nabywane, posiadania koncesji zgodnej z przepisami prawa energetycznego lub wpisania tego podmiotu do rejestru systemu zapasów interwencyjnych.

Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie wyraził pogląd, zgodnie z którym warunki określone w art. 48 ust. 9 ustawy o podatku akcyzowym (posiadanie koncesji lub wpis do rejestru) są niezbędne do dokonania nabycia wewnątrzwspólnotowego, jednak nie mają wpływu na możliwość zastosowania procedury zawieszenia poboru akcyzy.

PAWEŁ KULA

Od 2016 roku związany z Russell Bedford Poland. Absolwent studiów prawniczych, Doradca Podatkowy nr 12969. Specjalizuje się w podatku akcyzowym oraz dokumentacji cen transferowych. Autor artykułów o tematyce podatkowej publikowanych na branżowych portalach internetowych.

ZWOLNIENIE Z VAT W ZAKRESIE GWARANCJI ROZSZERZONEJ

CZYNNOŚCI POMOCNICZE ZWIĄZANE Z USŁUGAMI UBEZPIECZENIA SPRZEDAWANYCH PRODUKTÓW (GWARANCJA ROZSZERZONA), ŚWIADCZONE W MIEJSCU ZAKUPU TOWARÓW PRZEZ ICH SPRZEDAWCĘ, NIE MOGĄ BYĆ UZNANE ZA USŁUGI UBEZPIECZENIOWE, ALE PODLEGAJĄ ZWOLNIENIU Z VAT, JEŚLI SĄ ZWIĄZANE FUNKCJONALNIE Z USŁUGĄ FIRMY UBEZPIECZENIOWEJ.

Zgodnie z interpretacją indywidualną Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z dnia 16 lutego 2017 sygn. IPPP1/4441-13/13-5/MP znajduje tu zastosowanie art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy VAT przewidującej zwolnienie usług ubezpieczeniowych i usług pośrednictwa w świadczeniu usług ubezpieczeniowych.

Wnioskodawca interpretacji jest spółką handlującą artykułami RTV i AGD poprzez sieć sklepów, współpracując z firmą ubezpieczeniową w zakresie objęcia ubezpieczeniem sprzedawanych produktów.

Spółka zawarła z firmą ubezpieczeniową umowę współpracy w zakresie administrowania procesem likwidacji szkód z tytułu ubezpieczenia artykułów AGD zakupionych w sieci sklepów spółki. Zobowiązana jest do wykonywania w imieniu ubezpieczyciela czynności typu zarejestrowanie szkody lub wymiana produktu, otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenie od

kontrahenta (firmy ubezpieczeniowej). Pytanie wnioskodawcy dotyczyło możliwości zwolnienia tych usług z podatku VAT.

Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie zwrócił uwagę, że treść przepisów ustawy VAT nie daje jednoznacznej odpowiedzi na pytanie wnioskodawcy, jednak analiza związku funkcjonalnego pomiędzy świadczeniem wnioskodawcy oraz firmy ubezpieczeniowej, wskazuje na zastosowanie zwolnienia z podatku VAT, gdyż obie usługi są ściśle powiązane:

„Art. 43 ust. 13 ustawy o VAT przewiduje wprowadzenie zwolnienia z VAT dla usługi stanowiącej element usługi ubezpieczeniowej, jednak nie precyzuje zakresu (...) Usługi likwidacji szkody są nierozdzielnie (...) związane z zapewnianą przez ubezpieczycieli ochroną ubezpieczeniową. Wykonanie świadczeń związanych z likwidacją szkód na rzecz klientów pozwala ubezpieczycielom na wywiązanie się z ich

zobowiązań (...)”

Powyższy fragment interpretacji akcentuje związek pomiędzy np. przyjęciem zgłoszenia o powstaniu szkody przez sklep AGD oraz wykonaniem właściwej usługi poprzez firmę ubezpieczeniową. Z tego powodu świadczenie wnioskodawcy podlega zwolnieniu z VAT:

„(...) świadczone przez Wnioskodawcę w imieniu i na rzecz zakładu ubezpieczeniowego usługi, których celem jest likwidacja szkody, mogą korzystać ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 43 ust. 13 w zw. z art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy o VAT.”

Wykładnia Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie umożliwia elastyczność przedsiębiorcom współpracującym z ubezpieczycielami i wykonującym za nich część obowiązków.

PAWEŁ KULA

Od 2016 roku związany z Russell Bedford Poland. Absolwent studiów prawnych, Doradca Podatkowy nr 12969. Specjalizuje się w podatku akcyzowym oraz dokumentacji cen transferowych. Autor artykułów o tematyce podatkowej publikowanych na branżowych portalach internetowych.

NOWELIZACJA USTAWY O GRACH HAZARDOWYCH

NOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE GIER HAZARDOWYCH MAJĄ NA CELU ZWIĘKSZENIE POZIOMU KONTROLI PAŃSTWA NAD RYNKIEM, OCHRONY GRACZY KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG HAZARDOWYCH ONLINE ORAZ POWIĘKSZENIE KONTROLI NAD WPŁYWAMI PODATKOWYMI Z LEGALNEGO HAZARDU. NOWELIZACJA ROZSZERZA KATALOG GIER HAZARDOWYCH, KTÓRE MOGĄ BYĆ URZĄDZANE W INTERNECIE, O M.IN. GRY LICZBOWE, LOTERIE PIENIĘŻNE, GRY KARCIANE ORAZ GRY NA AUTOMATACH O CHARAKTERZE LOSOWYM. ORGANIZACJA ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH I LOTERII PROMOCYJNYCH BĘDZIE MOŻLIWA PRZEZ INNE PODMIOTY PO UZYSKANIU STOSOWNEGO ZEZWOLENIA.

Ponadto nowe przepisy nakładają obowiązek zapewnienia organom Krajowej Administracji Skarbowej zdalnego dostępu do danych przechowywanych przez system archiwizujący podmiotu zarządzającego gry hazardowe, które to dane są związane z tymi grami. System ma umożliwiać odczytywanie, kopiowanie i przetwarzanie skopiowanych danych, obejmujących w szczególności dane wymieniane między podmiotem zarządzającym gry hazardowe a uczestnikami gier hazardowych.

W przypadku urządzania gier hazardowych przez sieć Internet, urządzenia przetwarzające i archiwizujące dane dotyczące tych gier hazardowych, a także ich uczestników, powinny być zainstalowane i przechowywane na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA).

Ponadto zostaną wdrożone regulacje dotyczące Rejestru domen, służących do oferowania gier hazardowych niezgodnie z ustawą. Rejestr ten będzie umożliwiał blokowanie dostępu do nielegalnych stron internetowych oraz utrudniał dokonywanie płatności na rzecz podmiotów oferujących nielegalne gry hazardowe w Internecie. Użytkownik, który będzie próbował dostać się na zablokowaną stronę będzie przekierowywany na stronę Ministerstwa Finansów z informacją o "nielegalności" podmiotu organizującego gry hazardowe. Projekt przewiduje możliwość blokowania dostępu do nielegalnych stron internetowych oraz „utrudnianie wykonywania płatności na rzecz podmiotów oferujących

nielegalne gry hazardowe w internecie". Szef MF ma ponadto prowadzić rejestr domen służących do oferowania gier hazardowych niezgodnie z ustawą. Każdy, kto będzie chciał wejść na taką domenę, będzie od razu przekierowywany na stronę MF i uzyska informację, że to domena nielegalna. Od wpisu do rejestru przysługiwał będzie sprzeciw, a procedura będzie objęta kontrolą sądów.

W nowelizacji przedmiotowej ustawy na nowo określono też obowiązki związane z płatnościami dokonywanymi przez podmioty zarządzające gry hazardowe za pośrednictwem internetu. Dotychczas podmioty zarządzające zakładami wzajemnymi musiały przeprowadzać transakcje wyłącznie za pośrednictwem rachunku płatniczego prowadzonego przez banki, instytucje kredytowe lub inne instytucje uprawnione do prowadzenia rachunku płatniczego. Nowe rozwiązania rozszerzają ten katalog o możliwość przeprowadzania transakcji płatniczych za pośrednictwem wskazanych dostawców usług płatniczych, w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych.

Powoduje to, że podmioty prowadzące działalność hazardową będą mogły korzystać z pośrednictwa instytucji pieniądza elektronicznego oraz instytucji płatniczych.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie mógł wystąpić z wnioskiem do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Komendanta Głównego Policji o przekazanie informacji, czy w odniesieniu do podmiotów, które występują o koncesje lub zezwolenie, istnieją uzasadnione zastrzeżenia z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego, bezpieczeństwa interesów ekonomicznych państwa, a także przestrzegania przepisów regulujących przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

ADAM ALBEKIER

Konsultant w dziale doradztwa podatkowego. Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uczelni Łazarskiego w Warszawie. Z Russell Bedford Poland związany od 2015 r. Praktykę rozpoczął w renomowanych warszawskich kancelariach. Przedmiotem jego zainteresowań zawodowych jest prawo podatkowe, w tym VAT oraz CIT.

STRUKTURA KRAJOWEJ ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

Z DNIEM 1 MARCA BIEŻĄCEGO ROKU ROZPOCZĘŁA DZIAŁANIE KRAJOWA ADMINISTRACJA SKARBOWA (DALEJ: KAS). USTAWA O KAS PRZEWIDUJE POWOŁANIE W MIEJSCE DOTYCHCZASOWYCH JEDNOSTEK PODATKOWYCH, JEDNOLITĄ ORGANIZACJĘ, KTÓRA BĘDZIE ODPOWIEDZIALNA ZA WYMIAR, KONTROLĘ ORAZ EGZEKUCJĘ PODATKÓW PUBLICZNYCH.

Poniżej prezentujemy strukturę KAS

Minister właściwy do spraw finansów publicznych jest organem odpowiedzialnym za koordynację działań oraz kształtowanie strategii Krajowej Administracji Skarbowej, któremu bezpośrednio podlega Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

Szef KAS realizuje funkcje sprawowane dotychczas przez Szefa Służby Celnej, Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, Generalnego Inspektora Informacji Finansowej oraz dotychczasowe zadania ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w zakresie nadzoru nad administracją podatkową

Naczelnik Urzędu Skarbowego, podobnie jak dotychczas, pełni podstawową rolę w procesie poboru danin publicznych oraz stosuje egzekucję administracyjną należności pieniężnych.

Naczelnik Urzędu Celno-Skarbowego pełni rolę zbliżoną do dotychczasowych Dyrektorów Urzędów Kontroli Skarbowej oraz Naczelników Urzędów Celných. Realizuje zadania z zakresu m.in. prowadzenia kontroli celno-skarbowej, ustalania i określania danin publicznych oraz obejmowania towarów procedurami celnymi.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej sprawuje nadzór nad wykonywaniem zadań przez Naczelników Urzędów Skarbowych oraz Naczelników Urzędów Celno-Skarbowych. Analogiczna funkcja wykonywana była dotychczas wykonywana przez Dyrektorów Izb Skarbowych oraz Dyrektorów Izb Celných.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej jest organem podległym bezpośrednio Szefowi KAS, odpowiedzialnym m.in. za prowadzenie spraw z zakresu wydawania interpretacji indywidualnych przepisów prawa podatkowego. Odpowiedzialny będzie także za przetwarzanie i udostępnianie jednolitej informacji podatkowej i celnej.

Dodatkowe uprawnienia z zakresu prawa karnego

Krajowej Administracji Skarbowej, w wybranych przypadkach, przyznane zostało także zadanie rozpoznawania, zapobiegania, wykrywania oraz ścigania sprawców przestępstw: fałszerstwa materialnego, fałszerstwa intelektualnego, używania dokumentów poświadczających nieprawdę, zawierających fałszerstwo intelektualne, oszustwa oraz przestępczości zorganizowanej i udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, a także: sprzedajności, przekupstwa, płatnej protekcji, nadużycia funkcji przez funkcjonariusza publicznego, groźby karalnej, naruszenia nietykalności cielesnej, czynnej napaści oraz znieważenia funkcjonariusza.

Wybrani funkcjonariusze KAS otrzymali uprawnienia o charakterze kontrolnym oraz operacyjno-rozpoznawczym, np. prawo do dokonywania przeszukań bez wcześniejszej zgody prokuratora. Przewidywane jest także wyposażenie wybranych funkcjonariuszy w środki przymusu bezpośredniego i broń palną.

ADAM ALBEKIER

Konsultant w dziale doradztwa podatkowego. Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uczelni Łazarskiego w Warszawie. Z Russell Bedford Poland związany od 2015 r. Praktykę rozpoczął w renomowanych warszawskich kancelariach. Przedmiotem jego zainteresowań zawodowych jest prawo podatkowe, w tym VAT oraz CIT.

ZMIANY LIMITÓW UPRAWNIAJĄCYCH DO RYCZAŁTU OD PRZYCHODÓW EWIDENCJONOWANYCH, W USTAWIE O ZRYCZAŁTOWANYM PODATKU DOCHODOWYM OD NIEKTÓRYCH PRZYCHODÓW OSIĄGANÝCH PRZEZ OSOBY FIZYCZNE

Z POCZĄTKIEM ROKU 2017 WZROSŁA LICZBA OSÓB UPRAWNIONÝCH DO ROZLICZANIA SIĘ W FORMIE RYCZAŁTU OD PRZYCHODÓW EWIDENCJONOWANYCH. TO EFEKT ZMIAN W USTAWIE O ZRYCZAŁTOWANYM PODATKU DOCHODOWYM OD NIEKTÓRYCH PRZYCHODÓW OSIĄGANÝCH PRZEZ OSOBY FIZYCZNE.

Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych stanowi uproszczoną formę opodatkowania, którą mogą stosować przedsiębiorcy prowadzący działalność indywidualnie lub w formie spółki osobowej. Specyfika polega na tym, że stawka podatku dotyczy przychodu niepoiniejszonego o koszty uzyskania przychodu. Z tego powodu obliczanie należnego podatku dochodowego jest znacznie łatwiejsze niż w przypadku rozliczania się na zasadach ogólnych. Nie wszyscy są jednak uprawnieni do wyboru takiej formy. Nie mogą z niej skorzystać podatnicy którzy prowadzą działalność gospodarczą w zakresie m.in.:

- działalności w zakresie handlu częściami i akcesoriami do pojazdów mechanicznych
- działalności w zakresie kupna i sprzedaży wartości dewizowych (działalność kantorowa)
- działalności w zakresie udzielania pożyczek pod zastaw (działalność lombardowa)
- większość tzw. wolnych zawodów

Kolejne ograniczenie dotyczy wielkości przychodu. Przekroczenie rocznego limitu przychodów wyrażonego w euro wyklucza możliwość wyboru ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych w następ-

nym roku. Do końca 2016 r. maksymalna kwota wynosiła 150 000 euro, z początkiem 2017 r. limit wzrósł do 250 000 euro. Oznacza to zwiększenie liczby przedsiębiorców uprawnionych do skorzystania z tej możliwości.

Wybór tej formy opodatkowania wymaga złożenia pisemnego oświadczenia do naczelnika urzędu skarbowego. Zgłoszenia należy dokonać w terminie do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia działalności.

PAWEŁ KULA

Od 2016 roku związany z Russell Bedford Poland. Absolwent studiów prawniczych, Doradca Podatkowy nr 12969. Specjalizuje się w podatku akcyzowym oraz dokumentacji cen transferowych. Autor artykułów o tematyce podatkowej publikowanych na branżowych portalach internetowych.

PLANUJ SZKOLENIA PRACOWNIKÓW WCZEŚNIEJ I KORZYSTAJ Z NIŻSZYCH CEN

DYNAMICZNE CENY SZKOLEŃ I KURSÓW RB AKADEMIA - JESZCZE TAŃSZE I LEPSZE SZKOLENIA. KIERUJĄC SIĘ ZASADĄ „**IM WCZEŚNIEJ TYM TANIEJ**”, ZMIENILIŚMY DLA PAŃSTWA STANDARDOWE STATYCZNE STAWKI SZKOLEŃ NA DYNAMICZNE CENY.

Pozwoli to Państwu jeszcze lepiej planować czas pracy swoich pracowników i uzyskać znaczne oszczędności, ponieważ ceny na miesiąc przed planowanym ter-

minem są znacznie niższe aniżeli oferowaliśmy kiedyś. Proszę jednocześnie pamiętać, że im bliżej terminu szkolenia, tym ceny szkoleń będą większe.

*„Zapisz się wcześniej
i oszczędzaj na
szkoleniach!”*

WOJCIECH OŚKA

Partner Zarządzający odpowiedzialny za Departament Marketingu i Szkoleń oraz Outsourcingu Kadr i Płac. Od 2013 roku związany z kancelarią Russell Bedford Poland. W latach 2005 – 2013 podczas współpracy z BDO uczestniczył w kreowaniu wizerunku, jednej z wiodących firm audytorsko-konsultingowych, w zakresie rozwoju usług szkoleniowych jak i wizerunku całej grupy, pełniąc m.in. funkcję kierownika działu sprzedaży oraz osoby odpowiedzialnej za projektowanie i realizacji materiałów promocyjnych, w tym sieci stron www. W Russell Bedford odpowiedzialny za kształtowanie i rozwój usług szkoleniowych, marketing firmy i kontakt z mediami.

NAJBLIŻSZE WYDARZENIA I WARSZTATY POLECANE PRZEZ RB AKADEMIE

SZKOLENIA OTWARTE

Akademia fuzji i przejęć - połączenie, podział, przekształcenia oraz likwidacja spółek kapitałowych

Warszawa, Anters Office,
10-12 maja 2017

dr Andrzej Dmowski, Katarzyna Rydz

SPOTKANIE

Katowickie Śniadania Prawno-Podatkowe

Katowice, Hotel Park Diament,
21 kwietnia 2017
udział bezpłatny

SZKOLENIA OTWARTE

Excel dla zaawansowanych - Analiza danych z elementami Visual Basic. Warsztaty komputerowe

Warszawa, 24-25 kwietnia

Janusz Gach

POWOŁUJĄC SIE NA RB MAGAZINE OTRZYMAJĄ PAŃSTWO RABAT NA WYMIENIONE EVENTY

KURS

Płace od A do Z. Kurs od podstaw do poziomu zaawansowanego

Warszawa,
20 kwietnia - 19 maja

Anna Kopyść

SZKOLENIE OTWARTE

Excel import i analiza danych

Warszawa, 19-20 czerwca

Janusz Gach

KURS CERTYFIKOWANY

Certyfikowany kurs specjalisty w zakresie cen transferowych poparty certyfikatem TPE®

Warszawa, Anters Office,
16 marca - 27 kwietnia 2017

dr Andrzej Dmowski

SPRZEDAŻ UDZIAŁÓW W SPÓŁCE Z O.O. W ŚWIELE USTAWY O KSZTAŁTOWANIU USTROJU ROLNEGO

W OSTATNICH MIESIĄCACH PRZEDMIOTEM ŻYWEJ DEBATY NIE TYLKO W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ POZOSTAJE KWESTIA PRAKTYCZNEJ MOŻLIWOŚCI ZABLOKOWANIA SPRZEDAŻY UDZIAŁÓW SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ (DALEJ „SPÓŁKA”) PRZEZ AGENCJĘ NIERUCHOMOŚCI ROLNYCH (DALEJ RÓWNIEŻ JAKO „AGENCJA”), W PRZYPADKU GDY SPÓŁKA JEST WŁAŚCICIELEM NIERUCHOMOŚCI ROLNEJ. PRZYCZYNĄ ŻYWEGO ZAINTERESOWANIA POWYŻSZĄ KWESTIĄ JEST WEJŚCIE W ŻYCIE NOWYCH PRZEPISÓW USTAWY Z DNIA 11 KWIEŚNIA 2003 R. O KSZTAŁTOWANIU USTROJU ROLNEGO (DZ. U. Z 2016 R., POZ. 2052 T.J.; DALEJ „USTAWA O KSZTAŁTOWANIU USTROJU ROLNEGO”), W TYM ART. 3A REGULUJĄCEGO M.IN. PRAWO PIERWOKUPU AGENCJI NIERUCHOMOŚCI ROLNYCH, DZIAŁAJĄCEJ NA RZECZ SKARBU PAŃSTWA, W ODNIESIENIU DO UDZIAŁÓW W SPÓŁCE PRAWA HANDLOWEGO (W TYM SP. Z O.O.), KTÓRA JEST WŁAŚCICIELEM NIERUCHOMOŚCI ROLNEJ.

Warto zaznaczyć, iż ustawodawca w Preambule tej ustawy wskazał, iż została ona uchwalona „w celu wzmocnienia ochrony i rozwoju gospodarstw rodzinnych, które w myśl Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowią podstawę ustroju rolnego Rzeczypospolitej Polskiej, dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego obywateli i dla wspierania zrównoważonego rolnictwa prowadzonego w zgodzie z wymogami ochrony środowiska i sprzyjającego rozwojowi obszarów”. Z pewnością pierwszym z pytań które pojawiają się w niedalekiej przyszłości, będzie czy nowe normy zawarte w przywołanej ustawie, pełnią założone funkcje oraz jaki mają oraz będą miały wpływ na relacje biznesowe.

Przedmiotem niniejszego krótkiego artykułu jest zarysowanie niektórych kwestii oraz ryzyk pojawiających się w przypadku planowanych transakcji sprzedaży udziałów spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, która jest właścicielem nieruchomości rolnej, na tle nowych regulacji zawartych w ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego.

Na wstępie, celem uporządkowania i określenia zakresu dalszych rozważań, konieczne jest wyjaśnienie w jaki sposób na gruncie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego rozumiane jest pojęcie nieruchomości rolnej a także zdefiniowanie pojęcia prawa pierwokupu przysługującego Agencji Nieruchomości Rolnej. Ponadto, w celu zrozumienia istoty problemu, należy również krótko oraz w ograniczonym zakresie, zaprezentować problematykę sprzedaży udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Definicja nieruchomości rolnej. Prawo pierwokupu.

Wskazać bowiem należy, iż zgodnie z przepisem art. 2 pkt 1) ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, przez nieruchomość rolną należy rozumieć nieruchomość rolną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.; dalej „Kodeks cywilny”), z wyłączeniem nieruchomości rolnych na obszarach przeznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego na cele inne niż rolne. Podkreślenia wymaga przy tym fakt, iż ustawa obejmuje swoim zakresem zarówno nierucho-

mości zabudowane jak i niezabudowane. Wskazać należy, iż w przypadku braku planu zagospodarowania przestrzennego, o charakterze nieruchomości rolnej i tym samym zastosowaniu przepisów ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, decydować będzie definicja zawarta w przepisie art. 46(1) Kodeksu cywilnego. Wskazuje się bowiem, iż ustawa nie wprowadza domniemania, iż brak planu zagospodarowania przestrzennego lub jego nieaktualność przesądza o rolnym bądź nie-rolnym charakterze nieruchomości (zob. Stanowisko Krajowej Rady Notarialnej w sprawie stosowania w praktyce notarialnej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego; <https://www.anr.gov.pl/web/guest/stanowisko-krajowej-rady-notarialnej-i-agencji-nieruchomosci-rolnych-ukur>; dostęp: 9 stycznia 2016 r.). Zgodnie z przywołanym wyżej przepisem art. 46 (1) Kodeksu cywilnego, nieruchomościami rolnymi (gruntami) rolnymi są nieruchomości, które są lub mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, nie wyłączając produkcji ogrodniczej, sadowniczej i rybnej.

W stosunku do tak rozumianych nieruchomości rolnych, których właścicielem jest spółka prawa handlowego, zgodnie z przepisem art. 3a ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, Agencji Nieruchomości Rolnych przysługuje prawo pierwokupu udziałów albo akcji tej spółki. Powyższa zasada nie znajduje jedynie zastosowania w przypadku gdy zbywane są akcje dopuszczone do obrotu zorganizowanego w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016, poz. 1636); udziały i akcje na rzecz osoby bliskiej albo udziały i akcje przez Skarb Państwa.

Prawo pierwokupu, o którym mowa, przejawia się w istnieniu pierwszeństwa nabycia przez Agencję Nieruchomości Rolnych, udziałów w Spółce, będącej właścicielem nieruchomości rolnej, w przypadku gdyby Spółka ta zamierzała sprzedać te udziały osobie trzeciej, nawet na warunkach z tą osobą trzecią umówionych. Zastrzeżenie prawa pierwokupu powoduje ten skutek, że udziały Spółki, których dotyczy to zastrzeżenie mogą zostać sprzedane jedynie pod

warunkiem nieskorzystania przez uprawnioną Agencję Nieruchomości Rolnych do pierwokupu ze swojego prawa (por. A. Kidyba, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania – część szczególna. Wydanie II, Lex, dostęp: 9 stycznia 2017 r., godz. 18:55). Zastrzeżenie prawa pierwokupu na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych, jest szczególnym uprawnieniem ograniczającym współnika w swobodzie dysponowania jego udziałami w Spółce. Zawarcie umowy z naruszeniem prawa pierwokupu przysługującego Agencji Nieruchomości Rolnych będzie skutkowało jej bezwarunkową nieważnością, w świetle przepisu art. 599 § 2 Kodeksu cywilnego.

Warto zaznaczyć, iż zastrzeżenie w ustawie prawa pierwokupu nie powoduje istnienia zobowiązania, nawet warunkowego, do przeniesienia własności udziałów na uprawnioną Agencję. Takie zastrzeżenie powoduje jedynie powstanie po stronie Agencji, uprawnienia o charakterze kształtującym, dającego pierwszeństwo nabycia udziałów w danej spółce, w przypadku gdyby współnik powziął decyzję o ich sprzedaży (zob. por. A. Kidyba, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania..., Lex, dostęp: 9 stycznia 2017 r., godz. 18:55). Zgodnie z przepisem art. 3 ust. 4 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, do prawa pierwokupu, o którym mowa powyżej, stosuje się odpowiednio przepisy art. 3 ust 8, 10 i 11 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, a także przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące prawa pierwokupu co do nieruchomości.

Wskazać zatem należy, iż współnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, która jest właścicielem nieruchomości rolnej, może zbyć posiadane przez siebie udziały tylko pod warunkiem, że swego prawa nie wykona Agencja Nieruchomości Rolnych. Wspólnik ten zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić Agencję o treści umowy sprzedaży zawartej z osobą trzecią, zainteresowaną nabyciem przedmiotowych udziałów. Prawo pierwokupu co do nieruchomości Agencja może wykonać w ciągu tygodnia od otrzymania zawiadomienia o sprzedaży. Agencja wysyła wówczas współnikowi zobowiązanemu z prawa pierwokupu, oświadczenie w formie aktu notarialnego o wykonaniu prawa

pierwokupu przesyłką poleconą nadaną za potwierdzeniem odbioru w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r., poz. 1113 i 1250), a następnie publikuje na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej Agencji. Zgodnie z przepisem art. 11 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, uważa się, że wspólnik zobowiązany za prawa pierwokupu zapoznał się z treścią oświadczenia Agencji o wykonaniu prawa pierwokupu z chwilą jego publikacji na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej Agencji.

Warto zaznaczyć, iż Agencji Nieruchomości Rolnej przed nabyciem udziałów i akcji w Spółce prawa handlowego, która jest właścicielem nieruchomości rolnej, przysługuje prawo przeglądania ksiąg i dokumentów spółki oraz żądania od Spółki informacji dotyczących obciążeń i zobowiązań nieujętych w księgach i dokumentach (art. 3a ust. 3 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego).

Sprzedaż udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

W przypadku zatem spółek z ograniczoną odpowiedzialnością będących właścicielami nieruchomości rolnych, działania i proces zmierzający do zbycia udziału lub udziałów jest wieloetapowy. Należy przy tym mieć na uwadze nie tylko regulacje o których mowa powyżej, tj. ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego oraz Kodeksu cywilnego, ale również normy wyprowadzane na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1578; dalej „Kodeks spółek handlowych”). Aby właściwie zrozumieć pojęcie zbycia udziału warto nawiązać do definicji wypracowanych przez doktrynę prawa handlowego. Należy bowiem zaznaczyć, iż udział w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością stanowi podstawowy element wyznaczający pozycję prawną wspólnika. Warto rozróżnić dwa znaczenia pojęcia udziału, tj. pierwsze znaczenie udziału jako ułamka kapitału zakładowego spółki o pewnej wartości pieniężnej, i drugie jako ogół praw i obowiązków wspólnika w spółce. Podkreślenia przy tym wymaga fakt, iż pojęcie udziału ma charakter abstrakcyjny (zob. A. Kidyba, Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Tom I. Komentarz do art.1-300 ksh, wyd. XII, Lex; dostęp: 9 stycznia 2017 r., godz.20:11).

W doktrynie prawa handlowego wyraźnie podkreśla się, iż prawo zbycia udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialno-

ścią jest podstawowym prawem wspólnika spółki, które jest ściśle związane z ich kapitałowym charakterem (zob. A. Kidyba, Kodeks spółek handlowych. Komentarz..., Lex; dostęp: 9 stycznia 2017 r., godz.20:11). W przypadku umownego zbycia udziału, na podstawie przepisu art. 155 Kodeksu cywilnego, przejście udziału następuje wskutek zawarcia umowy zobowiązującej do przeniesienia udziałów. Jednocześnie z przeniesieniem tych praw i obowiązków dochodzi do przeniesienia wartości majątkowych wynikających z bilansu spółki i przypadających na wartość udziału (A. Kidyba, Kodeks spółek handlowych. Komentarz..., Lex; dostęp: 9 stycznia 2017 r., godz.20:11). Zbycie udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością regulują przepisy Kodeksu spółek handlowych, tj. art. 180 i nast. Jedynie dla porządku wspomnieć należy, iż zbycie udziału, jego części lub ułamkowej części udziału powinno być dokonane w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi. Warto również podkreślić, iż zbycie udziału, jego części lub ułamkowej części udziału umowa spółki może uzależnić od zgody spółki albo w inny sposób ograniczyć.

Skutki takich regulacji dla praktyki. Wnioski.

Podsumowując zatem dotychczasowe rozważania stwierdzić należy, iż przedmiotem obrotu są udziały o charakterze abstrakcyjnym, których zbywanie wiąże się z przeniesieniem wartości majątkowych i podlega różnego rodzaju ograniczeniom umownym oraz ustawowym. Należy zgodzić się ze stwierdzeniem obecnym w doktrynie prawa handlowego, iż celem ustanowienia prawa pierwokupu na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych było uniemożliwienie obejścia przepisów ustawy ograniczających obrót nieruchomościami rolnymi, poprzez swobodny obrót udziałami spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i analogicznie akcjami w spółce akcyjnej. Słusznie przy tym zauważa się, że ustawodawca polski nie zróżnicował sytuacji prawnej spółek, których aktywami są nieruchomości rolne i które nie prowadzą działalności rolniczej od spółek, które nie tylko posiadają w swoich aktywach takie nieruchomości ale jednocześnie prowadzą działalność rolniczą. Z perspektywy regulacji prawnych, zawartych w ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego, istotny prawnie jest jedynie fakt, iż dana spółka jest właścicielem nieruchomości rolnej. Wówczas, niezależnie od charakteru prowadzonej przez spółkę działalności, Agencji Nieruchomości Rolnych przysługuje prawo pierwokupu udziałów tej spółki (zob. H. Bałaziński, Sprzedając

udziały lub akcje, trzeba uważać na działki rolne, Rzeczpospolita z 7 grudnia 2016 r.). Niezależnie zatem od przedmiotu działalności gospodarczej spółki, w przypadku gdy jest ona właścicielem nieruchomości rolnej, wspólnik zamierzający zbyć udziały w tej spółce będzie zmuszony do przeprowadzenia „wieloetapowego” działania zmierzającego do sfinalizowania transakcji sprzedaży udziałów.

Ponadto, nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż Agencja Nieruchomości Rolnych nie jest związana postanowieniami przekazanej jej umowy warunkowej, zawartej pomiędzy wspólnikiem zamierzającym zbyć udziały w Spółce a podmiotem zainteresowanym ich nabyciem. W świetle bowiem przepisu art. 3a ust. 4 w zw. z art. 3 ust. 8 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, jeżeli cena sprzedawanej nieruchomości rażąco odbiega od jej wartości rynkowej (ustalonej w umowie warunkowej), Agencja Nieruchomości Rolnych wykonująca prawo pierwokupu może, w terminie 14 dni od dnia złożenia oświadczenia o wykonaniu prawa pierwokupu, wystąpić do sądu o ustalenie ceny tej nieruchomości. Sąd ustala wówczas cenę tej nieruchomości przy zastosowaniu sposobów jej ustalania przewidzianych w przepisach o gospodarce nieruchomościami.

W świetle powyższego, warunkowa umowa sprzedaży udziałów dojdzie do skutku i będzie ważna tylko w przypadku nieskorzystania przez Agencję Nieruchomości Rolnych z przysługującego jej prawa pierwokupu. Taki stan prawny, mając na uwadze przywołane wyżej cele określone w Preambule ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego może się wydawać uzasadniony, niemniej jednak z perspektywy relacji biznesowych oraz tzw. swobody kontraktowania nie wydaje się już w pełni słuszny. Zdarza się bowiem, że proces w którym dwa podmioty uzyskują porozumienie co do istotnych postanowień umowy sprzedaży udziałów jest długotrwały i poprzedzony wymagającymi negocjacjami oraz badaniem finansowym spółki, powiązanym często z koniecznością ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa w zakresie niezbędnym do realizacji zamierzenia. Co więcej, może się wiązać z koniecznością poniesienia przez zainteresowanego nabywcę znacznych nakładów finansowych, które w przypadku gdy nie dojdzie umowy do skutku będą stanowiły poniesioną przez niego szkodę majątkową. W celu ograniczenia ryzyka poniesienia straty przez „kontrahenta”, wspólnik powinien oświadczyć i zapewnić, że spółka jest bądź nie jest właścicielem nieruchomości rolnej.

PAULINA SMULSKA

Adwokat w warszawskim biurze Russell Bedford Poland; doktor nauk prawnych; rozprawę doktorską obroniła na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego; absolwentka studiów podyplomowych z zakresu prawa spółek prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego; doświadczenie zawodowe zdobywała w polskich oraz międzynarodowych kancelariach prawnych; specjalizuje się w prawie cywilnym procesowym oraz materialnym, prawie handlowym i gospodarczym.

NABYCIE UDZIAŁÓW W SPÓŁCE Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ PRZEZ OSOBĘ MAŁOLETNIA

KWESTIA NABYCIA PRZEZ OSOBĘ MAŁOLETNIA UDZIAŁÓW W SPÓŁCE Z O.O. I WYKONYWANIA ZWIĄZANYCH Z TYM UPRAWNIEŃ PRAW BUDZI WIELE ISTOTNYCH PROBLEMÓW NIE TYLKO NA GRUNCIE KODEKSU SPÓŁEK HANDLOWYCH, ALE RÓWNIEŻ NA GRUNCIE KODEKSU RODZINNEGO I OPIEKUŃCZEGO.

Istnieje wiele sposobów uzyskania przez małoletniego statusu wspólnika w spółce z o.o., a Kodeks spółek handlowych nie zawiera w tym zakresie żadnych ograniczeń. Przykładowo, może to nastąpić na podstawie umowy sprzedaży, darowizny, jak również tytułem nabycia spadku po zmarłym udziałowcu - brak zdolności do zdolności do czynności prawnych nie stanowi w tym przypadku jakiegokolwiek przeszkody. Jedynym przewidzianym w Kodeksie spółek handlowych ograniczeniem dotyczącym wieku jest bowiem art. 18, który przewiduje zakaz pełnienia przez osoby nieposiadające pełnej zdolności do czynności prawnych funkcji członka zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej albo likwidatora. Należy mieć jednak na uwadze, że możliwość nabycia udziałów przez osobę małoletnią może zostać wyłączona przez pozostałych wspólników bezpośrednio w umowie spółki.

O ile sama możliwość uzyskania statusu wspólnika przez małoletniego nie budzi większych wątpliwości o tyle, problem może się pojawić na etapie składania stosownych oświadczeń woli w tym zakresie. Wynika to z faktu, iż na gruncie Kodeksu cywilnego małoletni w zależności od wieku nie posiada zdolności do czynności prawnych (do ukończenia lat 13) bądź posiada ją w ograniczonym zakresie (po ukończeniu lat 13, ale przed ukończeniem lat 18), w związku z czym wszelkie czynności związane z nabyciem udziałów muszą być dokonywane przy udziale przedstawiciela ustawowego małoletniego (którym zazwyczaj jest jed-

no z rodziców) lub kuratora. Dodatkowo, mając na uwadze regulację przewidzianą w art. 101§3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, która uprawnia rodziców małoletniego do zarządzania jego majątkiem wyłącznie w zakresie nieprzekraczającym zwykłego zarządu, konieczne będzie również uzyskanie uprzedniej zgody sądu opiekuńczego. Z drugiej strony, dyskusyjna może się okazać możliwość złożenia przez małoletniego, który ukończył 13 lat, oświadczenia o nabyciu udziałów w drodze darowizny – w tej sytuacji bowiem małoletni nie zaciąga zobowiązania ani nie rozporządza swoim prawem w rozumieniu art. 17 Kodeksu cywilnego, w związku z czym może dokonać powyższej czynności samodzielnie. Jednakże, jeżeli z powyższym nabyciem udziałów wiązałaby się konieczność uiszczenia podatku od darowizny (przykładowo, gdy małoletni nie zalicza się do żadnej z grup podlegających zwolnieniu) to należałoby się zastanowić, czy czynność ta nie powinna być dokonana za zgodą przedstawiciela ustawowego, po uzyskaniu uprzedniej zgody sądu opiekuńczego, który zbada przede wszystkim wartość darowizny oraz jej skutki w majątku małoletniego.

Wniosek do sądu opiekuńczego może zostać złożony przez każdego z rodziców małoletniego. Podlega on opłacie sądowej w wysokości 40 zł i powinien zostać złożony do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zamieszkania dziecka, którym co do zasady jest miejsce zamieszkania rodziców, pod których władzą się znajduje. Sąd opiekuńczy w wydanym postanowie-

niu wskazuje czynność, na jaką udziela zgodę, z uwzględnieniem jej niezbędnych elementów i ewentualnych warunków.

Należy pamiętać, iż zgoda sądu opiekuńczego na nabycie udziału w spółce z o.o. w imieniu małoletniego powinna zostać udzielona przez dokonanie czynności prawnej - w przeciwnym razie będzie ona bezwzględnie nieważna. Powyższe stanowisko nie budzi wątpliwości w doktrynie, jak również zostało potwierdzone w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym w postanowieniu z dnia 5 lutego 1999 r. (III CKN 1202/98).

Problem reprezentacji małoletniego nie kończy się jednak na etapie złożenia stosownego oświadczenia woli o nabyciu udziałów. Od momentu uzyskania statusu wspólnika, małoletniemu przysługują w spółce liczne prawa korporacyjne (m.in. prawo do udziału w zgromadzeniu wspólników i wykonywania na nim prawa głosu, prawo żądania wyłączenia innych wspólników ze spółki, prawo zaskarżania uchwał zgromadzeń wspólników), jak również prawa majątkowe (m.in. prawo do dywidendy). Jako osoba nieposiadająca pełnej zdolności do czynności prawnych, małoletni wspólnik nie może jednak wykonywać przysługujących mu uprawnień samodzielnie – w tym zakresie również niezbędne będzie działanie przedstawiciela ustawowego lub kuratora. W związku z powyższym pojawia się pytanie, czy wykonanie powyższych czynności przekracza zakres zwykłego zarządu majątkiem małoletniego, które rodzi konieczność uzyskania uprzedniej

zgody sądu opiekuńczego. Należy przychylić się do stwierdzenia, iż każdą tego typu czynność należy przeanalizować odrębnie, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności oraz jej ewentualnego wpływu na sytuację majątkową małoletniego. Mając jednak na uwadze istotę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz zasady jej funkcjonowania należy przyjąć, iż zdecydowana większość czynności podejmowanych w spółce będzie miała wpływ na interesy majątkowe małoletniego, w związku z czym będzie wymagała uprzedniej zgody sądu w tym zakresie.

Problem uzyskania ewentualnej zgody sądu nie występuje w przypadku kobiety, która ukończyła lat 16, ale nie ukończyła jeszcze lat 18, której sąd opiekuńczy zezwolił na zawarcie małżeństwa zgodnie z art. 10§1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. W tym przypadku, z chwilą wstąpienia w związek małżeński małoletnia uzyskuje bowiem pełnoletność, a w konsekwencji - pełną zdolność do czynności prawnych. Taka osoba może samodzielnie nabywać udziały w spółce z o.o. oraz wykonywać związane z tym uprawnienia i nie traci tej możliwości na-

wet w przypadku późniejszego unieważnienia małżeństwa.

Podsumowując powyższe rozważania należy przyjąć, iż nabycie przez małoletniego udziałów w spółce z o.o. wiąże się nie tylko z uzyskaniem przez niego szeregu uprawnień majątkowych i korporacyjnych, ale również rodzi konieczność dokładnej analizy każdej z czynności, jakie mają zostać podjęte w jego imieniu, a każde niedopatrzenie w tym zakresie może skutkować nieważnością podjętych działań, bowiem zgoda nie może być w takiej sytuacji udzielona następczo.

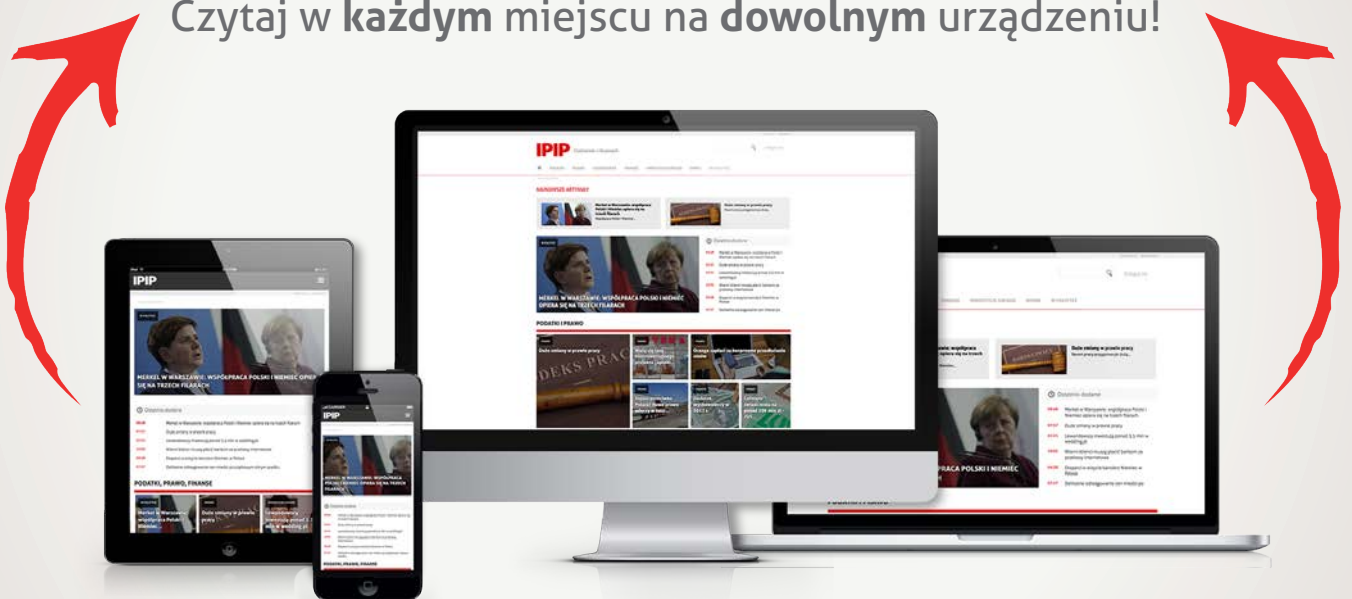
KARINA CHROSTOWSKA

Adwokat w warszawskim biurze Russell Bedford Poland. Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz studiów podyplomowych z zakresu prawa spółek prowadzonych w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Doświadczenie zawodowe zdobywała w dziale prawnym spółki internetowej, a także w polskich oraz międzynarodowych kancelariach prawnych. Specjalizuje się w prawie cywilnym procesowym i materialnym, prawie handlowym oraz w prawie gospodarczym.

IPIP

CODZIENNIE O FINANSACH I GOSPODARCE

Czytaj w **każdym** miejscu na **dowolnym** urządzeniu!

www.ipip.com.pl

ZASADY USTALANIA KAR ZA NIEZGŁOSZENIE ZAMIARU KONCENTRACJI

ZGODNIE Z ART. 13 USTAWY Z DNIA 16 LUTEGO 2007 R. O OCHRONIE KONKURENCJI I KONSUMENTÓW (T.J. DZ.U. Z 2017 R. POZ. 229, DALEJ „USTAWA”) PRZEDSIĘBIORCA MAJĄCY ZAMIAR DOKONAĆ KONCENTRACJI ZOBOWIĄZANY JEST GO UPRZEDNIO ZGŁOSIĆ DO PREZESA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW, O ILE OBROTU UCZESTNIKÓW KONCENTRACJI, OSIĄGNIĘTE W ROKU POPRZEDZAJĄCYM TRANSAKCJĘ, PRZEKRACZAJĄ USTAWOWE KRYTERIA, OKREŚLONE W ART. 13 UST. 1 PKT 1 I 2 USTAWY, A TRANSAKCJA NIE PODLEGA WYŁĄCZENIU SPOD OBOWIĄZKU ZGŁOSZENIA ZGODNIE Z ART. 14 USTAWY.

Należy pamiętać, iż kontrola koncentracji przez Prezesa UOKIK ma charakter *ex ante* – wynika to m. in. z treści art. 97 ust. 1 Ustawy, który stanowi, że „przedsiębiorcy, których zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu, są obowiązani do wstrzymania się od dokonania koncentracji do czasu wydania przez Prezesa Urzędu decyzji lub upływu terminu, w jakim decyzja powinna zostać wydana.” Powyższe oznacza zatem, iż do nałożenia kary na przedsiębiorców z tytułu braku zgłoszenia zamiaru koncentracji może dojść zarówno w przypadku, gdy do dokonania koncentracji dojdzie już po złożeniu zgłoszenia do Prezesa UOKIK, jak również wtedy, gdy przedsiębiorcy w ogóle nie dokonają zgłoszenia zamiaru koncentracji. Co więcej, kara pieniężna może zostać nałożona również w sytuacji, gdy koncentracja zostanie dokonana przez przedsiębiorców, w stosunku do których została już wydana decyzja Prezesa UOKIK, zakazująca dokonania koncentracji.

Kara pieniężna, o której mowa w art. 106 ust. 1 Ustawy, może zostać nałożona wyłącznie na podmiot będący przedsiębiorcą w rozumieniu w art. 4 pkt 1 Ustawy, w formie decyzji administracyjnej, która podlega zaskarżeniu do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W postępowaniu w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej badane jest przede wszystkim naruszenie przez przedsiębiorcę formalnych obowiązków wynikających z Ustawy, nie jest natomiast istotne czy dokonanie koncentracji miało jakikolwiek negatywny wpływ na konkurencję na rynku. Warto również zwrócić uwagę na brzmienie art. 106 ust. 1 pkt. 3 Ustawy, który stanowi, iż „Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną (...)” co oznacza, iż ma kara nakładana przez Prezesa UOKIK ma charakter fakultatywny, a zatem nie może być stosowana w

sposób dowolny. W orzecznictwie wskazuje się jednak, iż odstąpienie od nałożenia kary powinno dotyczyć wyjątkowych sytuacji, gdy nawet wymierzenie kary w wysokości symbolicznej stanowiłoby dla przedsiębiorcy znaczącą dolegliwość, pozostającą w znaczącej sprzeczności ze stopniem winy oraz szkodliwością praktyki dla sfery interesów konsumentów (Wyrok SA w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2013 r., VI ACa 1539/12, LEX nr 1369418.)

Odnosząc się do kwestii wysokości kar pieniężnych, nakładanych w związku

z dokonaniem koncentracji bez zgody Prezesa UOKIK, to w myśl art. 106 ust. 1 pkt 3 Ustawy, ich wysokość nie może być większa niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Wskazany pułap ustawy odnosi się do całego obrotu przedsiębiorcy, a nie tylko do obrotu towarami, których dotyczyła praktyka antykonkurencyjna. Tym samym należy uznać, iż przepisy Ustawy nie określają minimalnego poziomu kary pieniężnej, co pozwala w sposób elastyczny dostosowywać rozstrzygnięcia Prezesa UOKIK do indywidu-

alnej sytuacji ukaranego podmiotu.

Na marginesie należy przypomnieć, iż w drodze nowelizacji art. 106 ust. 1 Ustawy, dokonanej na podstawie ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 945, dalej „Ustawa zmieniająca”) pojęcie „przychodu” zastąpiono pojęciem „obrotu”, dzięki czemu ujednolicona została terminologia

używana w Ustawie. Ważnym jest również fakt, iż przepisy Ustawy nie przewidują uwzględnienia na potrzeby obliczenia wysokości kary pieniężnej obrotu grupy kapitałowej, w skład której wchodzi przedsiębiorca. Podstawę wymiaru kary stanowi wyłącznie zindywidualizowany obrót konkretnego przedsiębiorcy.

Dodatkowo, Ustawa zmieniająca wprowadziła również szczegółowe uregulowania w zakresie określenia wysokości kary pieniężnej dla przedsiębiorców, którzy nie

osiągnęli obrotu w roku poprzedzającym rok nałożenia kary bądź osiągnęli obrót w niewielkiej wysokości nieprzekraczającej równowartości 100 000 euro (art. 106 ust. 5 Ustawy) albo też powstał wskutek różnego rodzaju przekształceń podmiotowych (art. 106 ust. 4).

W pierwszym przypadku, tj. przewidzianym w art. 106 ust. 5 Ustawy, Prezes UOKiK, nakładając karę pieniężną na podstawie art. 106 ust. 1, ma obowiązek uwzględnić średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w 3 kolejnych latach obrotowych, poprzedzających rok nałożenia kary. Gdyby natomiast przedsiębiorca nie osiągnął obrotu w okresie 3-letnim poprzedzającym rok nałożenia kary lub gdyby obrót przedsiębiorcy obliczony na podstawie ust. 5 komentowanego przepisu, nie przekraczał równowartości 100 000 euro, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10 000 euro.

W przypadku drugim, tj. w sytuacji, gdy przedsiębiorca powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych przedsiębiorców, przy kalkulacji jego obrotu należy uwzględnić obrót osiągnięty przez wszystkich przedsiębiorców biorących udział w procesie łączenia lub przekształcenia w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary przez Prezesa UOKiK.

Natomiast, zgodnie z art. 106 ust. 7 Ustawy, jeśli przedsiębiorca nie dysponuje przed wydaniem decyzji przez Prezesa UOKiK danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia obrotu za rok obrotowy poprzedzający rok nałożenia kary, Prezes Urzędu uwzględni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy poprzedzający rok nałożenia kary. Chodzi tu zasadniczo o sytuację, gdy nałożenie kary następuje w okresie na tyle krótkim po zamknięciu roku obrotowego, że nie było możliwe sporządzenie odpowiednich danych finansowych.

Ustalając wysokość kar pieniężnych z tytułu dokonania koncentracji bez zgłoszenia tego zamiaru do Prezesa UOKiK, Organ powinien kierować się również zasadami określonymi w art. 111 Ustawy, które nakazują uwzględnić okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia prze-

pisów Ustawy, biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia, działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia oraz specyfiki rynku, na którym doszło do naruszenia. Dodatkowo, Prezes UOKiK bierze pod uwagę zarówno okoliczności łagodzące, jak i obciążające, który wystąpiły w sprawie, w tym wymienione w art. 111 ust. 3 pkt 4 Ustawy (poinformowanie Prezesa Urzędu o dokonaniu koncentracji, współpraca z Prezesem Urzędu w toku postępowania) oraz w sposób enumeratywny w art. 111 ust. 4 pkt 4 Ustawy (dokonanie uprzednio podobnego naruszenia oraz umyślność naruszenia.).

Na koniec należy podkreślić, iż decyzja Prezesa UOKiK co do tego, czy nałożyć karę na przedsiębiorcę w trybie art. 106 Ustawy oraz w jakiej wysokości leży w sferze uznania administracyjnego, co nie oznacza jednak dowolności w wymierzaniu kar i wiąże się z obowiązkiem uzasadnienia przez Organ przyczyn nałożenia kary oraz jej wysokości uwzględnieniem ram wyznaczonych przez art. 111 Ustawy oraz dokładnym wskazaniem okoliczności obciążających i łagodzących, które zostały wzięte pod uwagę. Oznacza to również, że w każdym przypadku Prezes UOKiK powinien kierować się zasadą proporcjonalności i stosować sankcje o stopniu dolegliwości nie większym niż jest to niezbędne dla osiągnięcia zamierzonego celu.

KARINA CHROSTOWSKA

Adwokat w warszawskim biurze Russell Bedford Poland. Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz studiów podyplomowych z zakresu prawa spółek prowadzonych w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Doświadczenie zawodowe zdobywała w dziale prawnym spółki internetowej, a także w polskich oraz międzynarodowych kancelariach prawnych. Specjalizuje się w prawie cywilnym procesowym i materialnym, prawie handlowym oraz w prawie gospodarczym.

KONSEKWENCJE PRAWNE NIEPRAWIDŁOWEGO WYBORU AUDYTORA DO ZBADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

ZASADY WYBORU AUDYTORA DO ZBADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO REGULUJE ARTYKUŁ 66 UST. 4 USTAWY O RACHUNKOWOŚCI, ZGODNIE Z KTÓRYM TAKIEGO WYBORU DOKONUJE ORGAN ZATWIERDZAJĄCY SPRAWOZDANIE FINANSOWE JEDNOSTKI. W PRZYPADKU SPÓŁEK KAPITAŁOWYCH TAKIM ORGANEM ZATWIERDZAJĄCYM SPRAWOZDANIE FINANSOWE BĘDZIE ZGROMADZENIE WSPÓLNIKÓW BĄDŹ WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY. WPRAWDZIE USTAWA DOPUSZCZA ODMIENNE UREGULOWANIE TEJ KWESTII W STATUCIE, UMOWIE LUB INNYCH WIĄŻĄCYCH JEDNOSTKĘ PRZEPISACH PRAWA, NIEMNIEJ JEDNAK NAWET WTEDY, TAKIEGO WYBORU NIE MOŻE DOKONAĆ KIEROWNIK JEDNOSTKI (ZARZĄD W SP Z O.O. I SPÓŁCE AKCYJNEJ, KOMPLEMENTARIUSZE W SPÓŁCE KOMANDYTOWEJ CZY WSPÓLNICY PROWADZĄCY SPRAWY SPÓŁEK OSOBOWYCH). W ZWIĄZKU Z POWYŻSZYM, POJAWIA SIĘ PYTANIE O KONSEKWENCJE PRAWNE NIEPRAWIDŁOWEGO WYBORU AUDYTORA, GDY NP. WYBORU DOKONA ORGAN NIEUPRAWNIONY, ALBO TEŻ UMOWA Z TYM AUDYTOREM ZOSTANIE ZAWARTA BEZ WYMAGANEJ PRZEPISAMI ZGODY.

Art. 66 ust. 5 ustawy o rachunkowości stanowi z kolei, że to kierownik zawiera z audytorem umowę o badanie lub przegląd sprawozdania finansowego, jednak zgodę na zawarcie tej umowy musi wyrazić organ dokonujący wyboru podmiotu badającego sprawozdanie finansowe – przykładowo, w przypadku sp. z o.o. będzie to zgromadzenie wspólników. Pamiętać należy, że wynik finansowy okresu oraz stan aktywów i pasywów na koniec tego okresu prezentowane w sprawozdaniu finansowym stanowią podstawową informację o kondycji finansowej jednostki. Są także okazją do oceny pracy

kierowników jednostki. W rezultacie powierzenie wyboru audytora kierownikom jednostki prowadziłoby do możliwości kwestionowania wiarygodności tych wyborów i ich bezstronności, stąd też taki, a nie inny kształt regulacji przywołanego powyżej art. 66 ust. 4 i 5 ustawy. Brak tej zgody w postaci braku uchwały zgromadzenia wspólników o wyborze audytora skutkuje tym, że zgodnie z art. 17§1 kodeksu spółek handlowych, taka umowa jest nieważna. Pamiętać jednak należy, że istnieje możliwość potwierdzenia dokonanej czynności pomimo braku wcześniejszej zgody, przy czym właści-

wy organ powinien wydać taką zgodę w terminie nie późniejszym niż w ciągu dwóch miesięcy.

Niewłaściwy wybór biegłego rewidenta do zbadania sprawozdania finansowego może mieć jeszcze dalej idące konsekwencje, poza sankcją nieważnością tej czynności. Pamiętać bowiem należy, że choć sama ustawa o rachunkowości nie określa zasad podziału zysku lub pokrycia strat w spółce, to wprowadza w art. 53 warunek, żeby przed podziałem zysku lub pokryciem start sprawozdanie finansowe jednostki zostało zatwierdzone,

a wcześniej – jeżeli wymaga tego ustawa – żeby sprawozdanie zostało zatwierdzone przez wybranego audytora.

Badania przeprowadzonego przez ogólnie rzecz ujmując niewłaściwie wybranego biegłego nie będzie można uznać na gruncie ustawy o rachunkowości za prawidłowe, a w rezultacie podział lub pokrycie wyniku finansowego netto na podstawie takiego badania, również będzie nieważny z mocy prawa. Konsekwencje wypłaty dywidendy wspólnikowi w takim przypadku, bez spełnienia ustawowych przesłanek, a więc jako nienależnej wypłaty, reguluje art. 198 kodeksu spółek handlowych. Artykuł ten nakazuje zwrot wypłaty otrzymanej przez wspólników wbrew przepisom prawa lub postanowieniom umowy. Co więcej, przepis ten konstytuuje solidarną odpowiedzialność członków zarządu, z takim wspólnikiem. Ponadto, odpowiedzialności za nienależną wypłatę nie unikną także pozostali wspólnicy. Jeżeli bowiem nie będzie możliwości ściągnięcia bezprawnie pobranych wypłat od wspólnika - beneficjenta tej wypłaty - oraz od odpowiedzialnych solidarnie członków zarządu, subsydiarną odpowiedzialność będą ponosić pozostali wspólnicy. Będą oni jednak odpowiadać za ubytek tylko w części majątku spółki odpowiadającej wartości kapitału zakładowego w stosunku do posiadanych przez nich udziałów.

Szczególne konsekwencje niewłaściwego wyboru biegłego rewidenta mogą dotyczyć także spółek obecnych na giełdzie. Niedopełnienie obowiązków informacyjnych w takich spółkach stoi w sprzeczności z zasadą transparentności rynku finansowego i równego traktowania obecnych na nim podmiotów. Przykładowo, niewywiązanie się przez spółkę z obowiązku przekazania raportu rocznego zgodnie z przepisami obowiązującymi emitenta w Alternatywnym Systemie Obrotu New Connect, tj. przede wszystkim ustawie o rachunkowości, może skutkować nałożeniem na taki podmiot kary pieniężnej, zawieszeniem obrotu spółki do czasu przekazania prawidłowo sporządzonego raportu rocznego, a nawet wykluczeniem akcji danego podmiotu z obrotu na New Connect. Przy

”*Ustawa o rachunkowości nie pozostawia wątpliwości co do tego, że sprawozdanie finansowe powinno być sporządzone w sposób rzetelny i zgodny z przepisami. Obowiązek zapewnienia przestrzegania tych zasad przy sporządzaniu sprawozdania finansowego spoczywa na kierownikach jednostki...*

tego typu sankcjach w sposób szczególny aktualizuje się odpowiedzialność kierowników jednostek za niedociągnięcia przy wyborze biegłego rewidenta, które doprowadziły do powstania szkody po stronie spółki.

Ustawa o rachunkowości nie pozostawia wątpliwości co do tego, że sprawozdanie finansowe powinno być sporządzone w sposób rzetelny i zgodny z przepisami prawa. Obowiązek zapewnienia przestrzegania tych zasad przy sporządzaniu sprawozdania finansowego spoczywa na kierownikach jednostki, ale także na członkach rady nadzorczej czy też innego organu nadzoru. Każdorazowo, naruszenie tego obowiązku, które skutkowałoby powstaniem szkody po stronie spółki, stanowić może przesłankę odpowiedzialności kierownika spółki oraz członków organu nadzoru wobec spółki. Członkowie władz spółek mogą odpowiadać również karnie za nadużycia uprawnień lub niedopełnienie obowiązków (art. 296 kodeksu karnego). Z kolei dla wspólników spółki najbardziej dotkliwą sankcją niewłaściwego wyboru audytora będzie brak możliwości wypłaty dywidendy lub też obowiązek jej zwrotu w przypadku, gdy dojdzie do jej niezasadnej wypłaty.

IZABELA PRUSZYŃSKA

Od października 2014 r. związana z Kancelarią Russell Bedford Poland. Absolwentka Wydziału Prawa na Uniwersytecie w Białymstoku. Obecnie jest aplikantką radcowską przy OIRP w Warszawie. W latach 2012-2014 współpracowała z warszawskimi kancelariami prawnymi, prowadząc sprawy m.in. z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego oraz reprezentując klientów przed Sądami I i II instancji. Praktyczne doświadczenie zdobywała także jako specjalista jednego z portali prawnych, udzielając porad prawnych z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, rodzinnego i prawa pracy.

MOŻLIWOŚĆ ZASKARŻENIA UCHWAŁY NEGATYWNEJ SPÓŁKI AKCYJNEJ DOTYCZĄCEJ UDZIELENIA ABSOLUTORIUM CZŁONKOWI ZARZĄDU, W DRODZE POWÓDZTWA Z ART. 422 KODEKSU SPÓŁEK HANDLOWYCH

W OSTATNIM CZASIE, ZARÓWNO W ORZECZNICTWIE, JAK I W DOKTRYNIE PRAWA, POJAWIŁA SIĘ WYRAŻNA POTRZEBA ROZWAŻENIA KWESTII TZW. UCHWAŁ NEGATYWNYCH SPÓŁEK KAPITAŁOWYCH (W TYM SPÓŁKI AKCYJNEJ) A TAKŻE MOŻLIWOŚCI ICH ZASKARŻENIA W DRODZE POWÓDZTWA O UCHYLENIE UCHWAŁY, NA PODSTAWIE PRZEPISU ART. 422 KODEKSU SPÓŁEK HANDLOWYCH (DALEJ „KSH”). POMIMO, ŻE ANALIZA PROBLEMU MOŻLIWOŚCI ZASKARŻANIA UCHWAŁ NEGATYWNYCH SPÓŁEK KAPITAŁOWYCH NA PODSTAWIE ART. 422 KSH POWINNA BYĆ NASTĘPCZA W STOSUNKU DO ANALIZY KWESTII ISTNIENIA UCHWAŁ NEGATYWNYCH W OGÓLE, TO NINIEJSZY ARTYKUŁ OGRANICZA SIĘ DO ZARYSOWANIA NIEZWYKLE CIEKAWEGO I WAŻNEGO PROBLEMU, KTÓRY POJAWIAŁ SIĘ W OSTATNIM LATACH JAKO PRZEDMIOT ROZWAŻAŃ W DOKTRYNIE ORAZ CZĘŚCIOWO TAKŻE W ORZECZNICTWIE SĄDÓW I CZY JEŻELI NIE ZOSTAŁA PODJĘTA UCHWAŁA O UDZIELENIU ABSOLUTORIUM CZŁONKOWI ORGANU SPÓŁKI Z UWAGI NA TO, ŻE NIE ODDANO ZA NIĄ WYSTARCZAJĄCEJ LICZBY GŁOSÓW, TO JEDNOCZEŚNIE OZNACZA TO, ŻE PODJĘTO UCHWAŁĘ O NIEUDZIELENIU TAKIEMU CZŁONKOWI ORGANU ABSOLUTORIUM, TZW. UCHWAŁĘ NEGATYWNA I ISTNIEJE MOŻLIWOŚĆ JEJ SKUTECZNEGO ZASKARŻENIA.

Uchwała negatywna dotycząca udzielenia absolutorium członkowi zarządu spółki akcyjnej

W teorii prawa, uchwałę negatywną dotyczącą udzielenia absolutorium można zdefiniować, jako uchwałę, która została podjęta pomimo, że jej treść faktycznie nie była przedmiotem głosowania na walnym zgromadzeniu. Uchwałę negatywną przeciwstawia się tzw. uchwale pozytywnej, czyli uchwale o treści przeciwnej do treści uchwały negatywnej, która była przedmiotem głosowania na walnym zgromadzeniu i została podjęta („uchwała o pozytywnej treści”). Kwestią sporną jest czy można mówić o uchwale negatywnej w przypadku gdy dla podjęcia uchwały o pozytywnej treści wymagane jest $\frac{3}{4}$ głosów opowiadających się za jej podjęciem, zaś za uchwałą głosowała jedynie połowa głosujących i z tego powodu uchwała nie została podjęta. Należy odróżnić uchwałę odmawiającą udzielenia absolutorium członkom zarządu od uchwały w przedmiocie udzielenia absolutorium członkowi zarządu, która nie została podjęta. W obu przy-

padkach członek zarządu nie otrzymał tzw. „skwitowania”, przy czym w pierwszym przypadku jego sytuacja prawna jest klarowna, podczas gdy w drugim nie jest ona już tak jednoznaczna do ustalenia.

Ogólnie, zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie, zarysowują się dwa przeciwstawne stanowiska w przedmiocie kwestii istnienia uchwał negatywnych (zob. wyrok SN z dnia 3 czerwca 2015 r., sygn. akt: V CSK 592/14 z krytyczną głosą Bartłomieja Glinieckiego; por. E. Płonka, Uczestnictwo osób prawnych w walnym zgromadzeniu spółki kapitałowej, PiP 1990, z. 1, s. 89).

Zgodnie z pierwszym stanowiskiem, skutek niepodjęcia uchwały określonej treści z powodu braku wymaganej większości głosów „za”, zostaje podjęta uchwała negatywna o treści przeciwnej do głosowanej (tak: E. Płonka, A. Przyrocki, M. Allerhand).

Zgodnie z drugim stanowiskiem, we wskazanym wyżej przypadku, możemy jedynie stwierdzić, iż określona uchwała

nie została podjęta i nie możemy przyjąć, że została podjęta uchwała o treści przeciwnej. W celu poparcia tezy o nieistnieniu uchwał negatywnych, wskazuje się, że: (i) bezwzględna większość wymagana do podjęcia uchwał oznacza tylko głosy „za” (uchwałą); (ii) niepodjęcie uchwały nie zmienia sytuacji prawnej; (iii) głosy „przeciwko” nie zawsze są tożsame z głosami „za” uchwałą o treści przeciwnej; (iv) zaskarżenie uchwały negatywnej przed sądem nic nie zmienia, bowiem uchwała nie powoduje żadnego skutku prawnego (tak: A.W. Wiśniewski, A. Szwaja, E. Marszałkowska – Krześ).

Z kolei na poparcie stanowiska o istnieniu uchwał negatywnych prezentuje się następujące argumenty: (i) uchwała negatywna podejmowana jest większością bezwzględną głosami „przeciwko”; (ii) uchwała jest propozycją, która jest przedmiotem głosowania i która może być pozytywna lub negatywna; (iii) istnienie uchwał negatywnych jest konieczne dla ochrony osób, których prawa lub interesy mogą być naruszone poprzez brak podjęcia uchwały pozytywnej.

W przypadku uchwał w przedmiocie udzielenia absolutorium członkom zarządu spółek kapitałowych, szczególnie doniosły jest ostatni z przedstawionych powyżej argumentów podnoszonych na rzecz stanowiska o istnieniu negatywnych uchwał spółek kapitałowych, tj. przyznanie uprawnień osobom pełniącym funkcje w organach spółek, gdzie prawa lub interesy takich osób mogą być naruszone poprzez brak podjęcia uchwały pozytywnej.

Bezsporne jest bowiem, iż uchwała w przedmiocie udzielenia bądź odmowie udzielenia absolutorium członkom zarządu spółki akcyjnej może mieć znaczenie w kontekście ewentualnej odpowiedzialności odszkodowawczej członków zarządu spółki akcyjnej czy też spółki z o.o. W doktrynie wskazuje się, że udzielenie absolutorium stanowi zatwierdzenie (akceptację) i uznanie za prawidłowy przez walne zgromadzenie wspólników sposób sprawowania funkcji i podejmowanych w związku z tym działań zarządu (P. Błaszczyk, Znaczenie prawne absolutorium w świetle organów spółek kapitałowych, PH 2009, nr 3). Dla porządku jedynie zaznaczyć należy, iż problem skutków uchwały udzielającej absolutorium członkom zarządu spółek kapitałowych i możliwości dochodzenia indemnizacji szkody przez spółkę, jest żywo dyskutowany w doktrynie i brak jednoznacznego stanowiska w tym przedmiocie (P. Błaszczyk, Znaczenie prawne absolutorium w świetle organów spółek kapitałowych, PH 2009, nr 3). Zgodnie jednak m.in. ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi wyrażonym w orzeczeniu z dnia 21 marca 2013 r., udzielenie absolutorium prowadzi w zasadzie do zwolnienia członka zarządu z odpowiedzialności wobec spółki (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi, z dnia 21 marca 2013 r., sygn. sygn. I ACa 1259/12, LEX 1313309; tak również – A. Kidyba).

Zaskarżenie uchwały

Mając powyższe na uwadze nie ma wątpliwości co do doniosłości rozwa-

zań w zakresie kwestii istnienia uchwał negatywnych spółek kapitałowych w zakresie udzielenia absolutorium członkom organów.

Mając również na uwadze oraz specyfikę uchwały walnego zgromadzenia jaką jest uchwała w przedmiocie udzielenia absolutorium członkom zarządu, należy uznać istnienie uchwał negatywnych i jednocześnie podzielić pogląd Sądu Najwyższego, wyrażony w wyroku z dnia 3 czerwca 2016 r., zgodnie z którym „nie jest możliwe generalne stwierdzenie, iż każda uchwała akcjonariusza niepodjęta jest uchwałą negatywną, konieczna jest bowiem w każdym przypadku analiza konkretnych okoliczności faktycznych, w aspekcie treści projektu uchwały poddanego pod głosowanie i skutków prawnych jakie głosowanie wywarło [...] Dopuszczalne jest zaskarżanie uchwały negatywnej walnego zgromadzenia spółki kapitałowej podjętej w wyniku nie uzyskania wymaganej większości głosów przez projekt uchwały [...] Dobre obyczaje w rozumieniu art. 422 § 1 Ksh są ogólnymi regułami uczciwości kupieckiej obowiązującymi wszystkich uczestników obrotu gospodarczego przy prowadzeniu działalności gospodarczej, w tym spółki akcyjnej, ich organy statutowe i samych akcjonariuszy. Sprzeczność uchwały z dobrymi obyczajami zachodzi wtedy, gdy może zostać ona uznana za nieetyczną w świetle tego kryterium i godzącą w poczucie przyzwoitości” (wyrok SN z dnia 3 czerwca 2016 r., sygn. V CSK 592/14). Uchwała negatywna dotycząca udzielenia absolutorium członkom zarządu sprzeczna z dobrymi obyczajami w rozumieniu wskazanym powyżej oraz godząca w interes spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie akcjonariusza, w szczególności uzasadnionych okolicznościach mogłaby stanowić przedmiot powództwa o jej uchylenie.

1 Przykładowo Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2015 r., sygn. akt: V CSK 592/14 z krytyczną glosą Bartłomieja Glińskiego oraz z krytyczną glosą Krzysztofa Jasińskiego oraz Judithy Majcher.

Bezsporne jest bowiem, iż uchwała w przedmiocie udzielenia bądź odmowie udzielenia absolutorium członkom zarządu spółki akcyjnej może mieć znaczenie w kontekście ewentualnej odpowiedzialności odszkodowawczej członków zarządu spółki akcyjnej czy też spółki z o.o.

PAULINA SMULSKA

Adwokat w warszawskim biurze Russell Bedford Poland; doktor nauk prawnych; rozprawę doktorską obroniła na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego; absolwentka studiów podyplomowych z zakresu prawa spółek prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego; doświadczenie zawodowe zdobywała w polskich oraz międzynarodowych kancelariach prawniczych; specjalizuje się w prawie cywilnym procesowym oraz materialnym, prawie handlowym i gospodarczym.

KODEKSWY ZAKAZ NABYWANIA UDZIAŁÓW PRZEZ SPÓŁKĘ ZALEŻNĄ W ZAKRESIE SPÓŁEK-SIOSTR

CZY I W JAKIM STOPNIU KODEKSWY ZAKAZ NABYWANIA UDZIAŁÓW SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ PRZEZ SPÓŁKĘ ZALEŻNĄ MA ZASTOSOWANIE DO TRANSAKCJI NABYCIA UDZIAŁÓW JEDNEJ SPÓŁKI-SIOSTRY PRZEZ DRUGĄ? W PRZEPISIE ART. 4 § 1 PKT 4 LIT. A-F KODEKSU SPÓŁEK HANDLOWYCH ZOSTAŁY WYMNIENIONE ALTERNATYWNIE PRZESŁANKI ROZŁĄCZNE, NA PODSTAWIE KTÓRYCH JEDNĄ SPÓŁKĘ MOŻNA OKREŚLIĆ JAKO HANDLOWĄ SPÓŁKĘ DOMINUJĄCĄ W STOSUNKU DO A CONTRARIO DRUGIEJ SPÓŁKI ZALEŻNEJ. KODEKSWY UJĘCIE STOSUNKU DOMINACJI JEST NIEZWYKLE ISTOTNE, A JEDNOCZEŚNIE JEDYNE MAJĄCE ZASTOSOWANIE DLA OCENY MOŻLIWOŚCI PRZEPROWADZENIA WAŻNEJ TRANSAKCJI SPRZEDAŻY UDZIAŁÓW W SPÓŁCE Z O.O., BOWIEM JAK STANOWI ART. 200 § 1 K.S.H. SPÓŁKA ZALEŻNA NIE MOŻE OBEJMOWAĆ LUB NABYWAĆ ANI TEŻ PRZYJMOWAĆ W ZASTAW UDZIAŁÓW SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ.

Do zaistnienia stosunku dominacji wystarczające jest wystąpienie chociażby jednej z sytuacji określonych w art. 4 § 1 pkt 4) lit. a – f K.s.h.

W zakresie możliwości nabycia udziałów jednej spółki siostry w drugiej, nie ma generalnego zakazu, a na pewno nie jest taką okolicznością sam fakt, że spółki mają tego samego wspólnika. Konieczne jest jednak zbadanie wystąpienia powiązań pomiędzy spółkami-siostrami w celu określenia, czy istnieje stosunek dominacji określony na podstawie przepisów art. 4 § 1 pkt 4 lit. a-f K.s.h. i w konsekwencji czy planowana transakcja będzie ważna i skuteczna.

W przypadku dwóch siostrzanych spółek, ryzyko nieważności sprzedaży udziałów nie wystąpi:

- jeżeli spółki-siostry w ogóle nie posiadały dotąd nawzajem pośrednio lub bezpośrednio większości głosów na zgromadzeniu wspólników (czyli najczęściej większości udziałów jedna w drugiej) lub też posiadały pakiety niedające większości głosów (dopiero od chwili zaistnienia stanu, w którym jeden podmiot posiada większość głosów, można mówić o stosunku dominacji, w którym spółka zależna nie może nabyć udziałów spółki dominującej),
- jeżeli spółki-siostry nie będą posiadały bezpośrednio lub pośrednio większo-

ści głosów w zarządzie (dopiero gdy jedna z nich taką większość uzyska, wówczas spółka zależna nie będzie mogła skutecznie i w ważny sposób nabyć udziałów spółki dominującej),

- jeżeli spółki-siostry nie były uprawnione do powoływania lub odwoływania także na podstawie porozumienia z innymi osobami większości członków zarządu czy też rady nadzorczej spółki zależnej,
- jeżeli członkowie zarządu spółek-siostr nie stanowią więcej niż połowy członków zarządu w każdej z nich (dopiero gdy dojdzie do krzyżowego powołania tych samych osób, wówczas spółka-siostra, w której później powołano taką liczbę osób, które będą stanowiły łącznie więcej niż połowę zarządu – będzie uznana za spółkę zależną i nie będzie mogła nabyć udziałów spółki-siostry dominującej),
- jeżeli pomiędzy spółkami-siostrami nie ma zawartych porozumień, umów, aktów organizacyjnych (holdingowych) w zakresie zarządzania, kontroli, wpływu, specjalnych uprawnień, benefitów.

W doktrynie wskazuje się, że nie każde porozumienie czy umowa, w szczególności w obszarach, o których mowa pod lit. a oraz lit. f w art. 4 § 1 pkt 4 K.s.h., stanowi przejaw stosunku dominacji, a jedynie

to, którego celem jest uzyskanie kontroli, wpływu, stworzenia struktury organizacyjnej umożliwiającej faktyczne kierowanie działalnością innego podmiotu.

W zasadzie pod rządami obecnego K.s.h. nie powinno dojść do sytuacji, gdy dwie spółki będą dysponowały wzajemnie większością głosów na zgromadzeniu, obliczoną zgodnie z art. 4 § 1 pkt 4 lit. a. Stąd też - jak zauważa M. Rodzyński w Komentarzu do Kodeksu spółek handlowych, wyd. VI - reguła kolizyjna z art. 4 § 3 K.s.h. może dotyczyć tylko takiej sytuacji, gdy pomimo powiązania krzyżowego nie jest wykluczone wzajemne wykonywanie prawa głosu, tj. w szczególności w sytuacji gdy do powiązania krzyżowego doszło przed dniem wejścia w życie K.s.h. (obowiązujący uprzednio Kodeks handlowy nie zakazywał nabywania akcji spółki dominującej przez spółkę zależną i wykonywania prawa głosu z takich akcji). Nie można bowiem przyjąć, że doszło do utraty praw nabytych w związku z wejściem w życie nowych przepisów, zaś gdyby miało być inaczej (wygaśnięcie uprawnień spółki zależnej do wykonywania prawa głosu), to reguła kolizyjna z art. 4 § 3 i dalszych byłaby zbędna.

Zresztą większość doktryny wskazuje na przepisy art. 4 § 3–5 K.s.h. jako doprecyzowujące w stosunku do normy wynikającej z art. 4 § 1 pkt 4 lit. a. Odmienne i odosobnione stanowisko prezentuje A. Szumański.

ALEKSANDRA KSIĘŻYK

Starszy Manager w Departamencie Prawnym. Radca prawny, od 2013 roku związana z Russell Bedford. Kieruje Działem Prawnym w Kancelarii Russell Bedford. Posiada wieloletnie doświadczenie w pracy w warszawskich kancelariach prawnych, głównie przy obsłudze średnich i dużych przedsiębiorstwach, ale również spółek Skarbu Państwa. W swojej praktyce zajmowała się postępowaniami sądowymi i administracyjnymi, a także tworzeniem różnego rodzaju umów, w tym z elementami prawa własności intelektualnej, porozumień, regulaminów, dokumentacji wewnętrznej, a także zakupowej. Jednakże głównym obszarem praktyki i zainteresowania jest prawo handlowe i procesy transformacyjne przedsiębiorstw, z elementami prawa podatkowego i bilansowego.

Doradztwo podatkowe

ZYSKI NIEPODZIELONE

Russell Bedford Polska, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Klientów, świadczy usługi w zakresie planowania efektywnych zdarzeń restrukturyzacyjnych spółek kapitałowych. Niejednokrotnie przepisy ustaw podatkowych ograniczają przedsiębiorcom pole manewru podczas opracowywania nowych modeli biznesowych, inwestycyjnych czy też zwykłych przekształceń kapitałowych (poprzez nałożenie nieefektywnego ekonomicznie opodatkowania). Sytuacja taka ma miejsce między innymi w przypadku planowania przekształcenia spółki kapitałowej w spółkę osobową.

Gdzie leży problem?

Ustawodawca na moment przekształcenia spółki kapitałowej w spółkę osobową wymaga opodatkowania stawką 19% kapitałów własnych spółki kapitałowej w części stanowiącej tzw. niepodzielone zyski z lat ubiegłych. Skutki podatkowe takiego zdarzenia zrównane są z wypłatą dywidendy do udziałowca (choć de facto po stronie udziałowca nie powstaje przysporzenie majątkowe na moment samego przekształcenia). Obowiązujące przepisy niejednokrotnie blokują przedsiębiorców przed podjęciem kluczowych decyzji biznesowych.

Czy jesteśmy w stanie pomóc w związku z powyższym?

Zespół Russell Bedford Polska posiada bardzo bogate doświadczenie w zakresie planowania oraz wdrażania zdarzeń restrukturyzacyjnych przedsiębiorstw i grup kapitałowych. Zapewniamy kompleksową obsługę, począwszy od analizy istniejącego stanu faktycznego poprzez propozycję możliwych scenariuszy restrukturyzacji, a skończywszy na implementacji najbardziej korzystnego rozwiązania. Tak, jesteśmy w stanie pomóc.

Zapraszamy do kontaktu

Antares ul. Marynarska 11
02-674 Warszawa
T: 22 276 61 80
F: 22 427 44 02
office@russellbedford.pl

Russell Bedford Poland
www.russellbedford.pl

www.russellbedford.pl

rbmagazine.russellbedford.pl

Biuro Warszawa

ul. Marynarska 11
02-674 Warszawa
T: 22 299 01 00
F: 22 427 44 02

E: office@russellbedford.pl

Biuro Gdańsk

ul. Jaśkowa Dolina 81
80-286 Gdańsk
F: 22 427 44 02

E: gdansk@russellbedford.pl

Biuro Katowice

ul. Lompy 14 lok. 410
40-040 Katowice
T: 32 731 34 20
F: 32 731 34 21

E: katowice@russellbedford.pl

